

valo, odredi ukaz splošno prepoved obrtnega izdelovanja in prodaje vsakovrstnega malega pečiva. Kot bistveno novost vsebuje ukaz utesnitev obrtnega izdelovanja slaščic, ki sega čez sedanjše predpise. Pšeničar in ržena moka se za to izdelovanje sploh ne sme več vprabljeti vse eno, ali je izdelujejo slaščičarji, peki ali gostilničarji in krčmarji. Izdelovati slaščice z uporabo nadomestne moke je dovoljeno samo ob dveh dneh v tednu. Obrtno izdelovanje keksov (kakes) lahko omeji politična deželna oblast ne samo kakor dozodaj začasno, ampak tudi popolnoma. Obrtno izdelovanje slaščic iz maslenega (listnatega) drožnega testa je sploh prepovedano. Ukaz, ki je stopil v veljavo dne 23. decembra, prepoveduje končno pekom in slaščičarjem prevzemati v peko od tretjih oseb pripravljeno testo. V zvezi z dozodaj ukrenjenimi naredbami, ki se še bodo ukrenile in ki naj potom utesnitve obrtno in tehnične uporabe moke za kruh zajamčijo, da se bo izhajalo z isto za potreben kruh za prebivalstvo, pomeni izdani ukaz gotovo občutno oškodovanje takih obrti, ki so najpoprej prizadete. V času, ki zahteva od vseh slojev prebivalstva dalekosežnih žrtev, se pa mora taka odredba ceniti kot občeegospodarska zapoved prve vrste in sme tem bolj pričakovati, da jo bodo razumeli širji krogi prebivalstva, ker gre pri tem za utesnikov konsuma, ki se ga v bistvu vendar lahko pogreša in s katerim so se odtegnile dozodaj splošnosti zelo velike množine moke.

Krompirjeve cene. C. k. okr. glavarstvo v Ptuj nam piše: Temeljem ministrskega ukaza z dne 22. septembra 1915, drž. zak. št. 276 se za mesec januar 1916 za krompir določijo sledeče najvišje cene: I. pri prodajanju krompirja v večjih množinah nego 10 meterskih stotov po pridelovalcu: 1 meterski stot 10 K 20 v. II. Pri prodajanju krompirja v množinah do 10 meterskih stotov po pridelovalcu: 1. meterski stot 12 K 60 v. III. Pri prodajanju krompirja v večjih množinah nego 10 meterskih stotov po trgovcu: 1. meterski stot: 10 K 60 v. IV. Pri prodajanju krompirja v množinah do 10 meterskih stotov po trgovcu: 1 meterski stot 13 K.

Cigarete in tobak. Generalna direkcija tobačne režije razglasa, da je dala za mesec januar konzumu na razpolago 537 milijonov cigaret in 418.690 zavitkov tobaka, kar je za 25% več, kakor v istem mesecu v zadnjih treh letih. Poskrbeti bi bilo le treba, da se te cigarete in tobak tudi v trafikah dobe.

Samomor v vojaški bolnišnici. Iz Celovca se poroča: 46 letni kočijaž Jožef Oražen iz Ljubljane je ležal v vojaški rezervni bolnišnici v Celovcu in si je tam sam končal življenje. Ko je to prvič poskusil, so ga še rešili, drugi pa si je prerezal žile na vratu in na roki in je vsled izkrvavenja izdihnil. Vzrok samomora ni znan.

Bosanske marke v Srbiji. V vojaški guberniji Srbiji so vpeljane bosanske poštne marke, preko katerih je natiskano: "K. u. k. Militärverwaltung".

Pomiloščeni Rusi. "Agence Havas" poroča iz Madrida: Po posredovanju španskega kralja je naš cesar Franc Jožef I. pomiloštil osem na smrt obsojenih Rusov.

Balkanski vlaki iz Berlina čez Dunaj, Beograd, Sofijo v Konstantinopol pričnejo voziti s 15. t. m. Vozili bodo sedaj dvakrat na teden ter odhajali iz Berlina ob sredo in soboto, iz Konstantinopla pa ob torkih in sobotah. Vožnja od Dunaja v Konstantinopol trajala bo 47 ur.

O vprašanju vzdrževalnin (podpor za svoje vpoklicanih vojakov) se je vršila v soboto konferenca med min. predsednikom, domobranskim ministrom in deputacijo soc.-dem. poslancev. Grof Stürgkh je izjavil, da bo izdala vlada v tej zadevi nove instrukcije, ki bodo predpisale, da se naj pri priznavanju vzdrževalnin čim najliberalnejše postopa. Zlasti se naj ženam vzdrževalnine ne odtegnejo, ako so si poiskale kak postranski zaslužek. Podpora naj se prizna tudi otrokom, ki so se pozneje narodili. Nova instrukcija se bo ozirala tudi na nezakonske otroke. Želji, da bi se vzdrževalnine splošno zvišale, pa vlada ne more ustreči.

Skupna razprodaja mrve. Deželni kulturni inšpektorat ima večjo potreščino na sladki mrvi in deteljni mrvi. Namerava pa to potreb-

ščino neposredno pri kmetovalcih kriti. Ker en posestnik večinoma nima en celi vagon za prodati, priporoča se pri oddajanju manjših množin, da se več posestnikov združi in omogoči s tem odpošiljatev cellega vagona. Želi se mrvo prešano in naloženo. Zaradi dogovora glede cene naj posestniki čimprej stopijo v zvezo z deželnim kulturnim inšpektoratom (Landeskulturinšpektorat der k. k. Statthalterei in Graz).

O koncu vojne. Angleški socijalno-demokracijski poslanec Snowden je v poslanski zbornici m. dr. izjavil: Od početka vojne še ni bilo toliko izgledov za mir kakor sedaj. V vplivnih političnih krogih je čutili novo obliko javnega mnenja. Ljudje, ki so se doslej obnavljali storiti si mnenje, so zdaj izrazili očitno dvom, ali angleška vlada sploh more vojno vojaško skončati. Nizozemski diplomatični krogi so prepričani o skorajšnjem koncu vojne. Računajo namreč s tem, da bo padla vojaška odločitev spomladi. Na zapadu in na vzhodu bo ofenziva Francozo, Angležev in Rusov temeljito izpremenila celotni vojaški položaj. Kakoršenkoli bo konec te ofenzive, njen uspeh ali neuspeh bo pospešil nastop miru. Podučeni krogi v Haagu pa smatrajo že sedaj dve stvari izključeni, da bi se namreč vojna končala vsled izstradanja ali onemoglosti vojaških in finančnih sil centralnih držav, ali pa da bi bile premagane. Marošajni krogi v Londonu, Parizu in Petersburgu računajo v najugodnejšem slučaju nato, da se bodo morale nemške in avstro-ogrske čete umakniti na lastno ozemlje. Vse upanje, da bodo zasledele nemške ali avstro-ogrske dežele in da bodo korakale proti Berlinu ali Dunaju, so entente države že opustile. Kar je čitati o tem še v časopisih, je samo neodpustno beasedčenje.

(Jeza, neprijetnost) in slabo razpoloženje so posledice zamašenja in slabe prebave. Mnogo ljudi je, ki na tem trpijo, brez da bi se nato ozirali, mnogo pa takih, ki hočejo bolezen z črevesju škodljivimi, žledecem oslabujočimi odvajalnimi sredstvi odpraviti. Vsi ti naj bodo opozorjeni, da imamo izborno, žledecem okrepujoče, črevesju neškodljivo milo odvajalno sredstvo: Fellerjeve čiste rastlinske Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, so sigurne ali milega vpliva, ne pripeljejo k navadi do odvajalnih sredstev, pa tudi ženske in otroci jih radi jemljejo. Vedno zopet čujemo o oškodovanju črevesja vsled rabe krepko vplivajočih odvajalnih sredstev in zato je bilo treba, opozoriti zopet enkrat na Fellerjeve mile „Elsa-kroglice“. 6 skatljic tega izbornega žledecnega sredstva stane franco samo 4 K 40 h. Narodi se jih le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 241 (Hrvaško). Tudi Fellerjev bolečine odpravljajoči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa-Fluid“, 12 steklenic za samo 6 K franko, se zamore obenem naročiti, da se ima to izborno domačo sredstvo vedno pri roki, kadar se dobi vsled prepiha ali makrote bolečine. Tisoče prijateljev in pristašev imajo ti Elsa-preparati. (ev)

Izpred sodišča.

Politične obsodbe.

Innsbruck. List „Innsbrucker Nachrichten“ poroča: C. k. domobranksko vojno sodišče na južnem Tirolskem je kot nagli sod dne 3. decembra 1915 obsodilo na smrt z ustrelitvijo gostilničarjo Lodovico Tait v Nomi, ker je namenoma pustila viseti v javni gostilni tako poškodovano sliko cesarja, da se more to smatrati le kot simbol umora in se je tako pregrešila proti spoštovanju napram cesarju. Lodovica Tait je bila pomiloščena v 5-letno težko ječo. Nadalje je bil obsojen v 7-letno poostreno ječo po domobranskem vojnem sodišču c. in k. najvišjega poveljstva kot naglega soda realec Ezio Michelsoni iz Trienta, ker je poskušal z dopisnico zapeljati nekega enoletnega prostovoljca, da naj ta pobegne.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Proti Rusom. V vzhodni Galiciji in na besarabski meji mestoma topovski boji. Drugače nobenih posebnih dogodkov.

Proti Lahom. V Judikarijah obstreljevala je italij. artiljerija

vasi Creto in Por. Na Romi so italij. letalci bombe, da bi napravili škodo. Naša ljerija obstreljevala in zažgal barakin tabor južno Pontafila, tolminskem in doberdobskem delku na obeh straneh topogojen.

Proti Črnogori. Ob Avstrijah prodirajoča avstro-ogrska kolona je Črnogorce iz Budne prepodvzela je severno mesta ležeči vrh v last. V oddelku Lovčeboreče se sile stale so več 6 kilometrov v zapadno Cetinja v boju. Tudi boji Grahovi potekajo ugodno. Ju Avtovaca napadli smo sovražni v njegovi visočinski postojanki ga vrgli.

Nemško poročilo.

Nemci so odbili razne francoske in angleške napade. Sestrelili so angleške letalne stroje; od 8 gleških oficirjev je 6 mrtvih, 2 ranjena in vjeta.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zvezdani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 15. januarja v Arvežu (sejma lje drobnico): v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 17. januarja v Kapelah, okraj: v Petrovčah**, okraj: Celje: v Tilmid okraj: Lipnica.

Dne 18. januarja v Radgoni*; v močno (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem porabno živino).

Dne 20. januarja v Bačah**, okraj: Kopmišlje v Schwanberg**, okraj: Deutschlandsberg, Birkfelda; pri St. Rupertu**, okraj: Weiz; v Blejšem dorfu, okraj: Hartberg; pri Sv. Jakobu, okraj: Vornau; v Obdachu**, pri Sv. Lenartu v S gor.**; v Saazkoglu, okraj: Feldbach; v Kallwaner da okraj: Mantern; v Ernovžu**, okraj: Lipnica, njeg Tenffenbachu**, okraj: Neumarkt; v Kleinsöldi okraj: Voitsberg; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 21. januarja v Teharjih**, okraj: Celje; v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Sejanje lanu, konopelj i. t. d.

Zaradi velikega pomanjkanja prediva, ki je posled zaprtega dovoza bombaža v monarhijo, je treba kolik možno zvišati tuzemsko pridelovanje domačih rastlin prejo, pa tudi uporabljati druge rastline za dobavo pred kolikor je tole mogoče.

Treba bo torej pridelovati več lanu in konopelj onih ozemljih, kjer se že pridelujeta in morda ju za začetni pridelovati tamkaj, kjer sta bila že domača, in je pridelovanje opustilo le zaradi neugodnih razmer, vs inozemske konkurence i. t. d.

Ker je iz javnega stališča zelo važno, da se zavotjvo kolikor mogoče izdatne množine lanenega in konopelnega vlakna, je izjavilo c. in k. vojno ministerstvo da je pripravljeno dati za to pridelovanje v spomlad primeru potrebe interesom, na razpolago službeprmostvo, sposobne okrevajoče vojake, invalide in vojnjetnike oziroma oddelke delavcev in je o tem že obvešč. c. in k. vojaška poveljstva dne 5. novembra 1915, 70.604, od. 13.

S temi činitelji bi se morale v danem prime neposredno dogovoriti poljedelske korporacije.

Kar zadeva pridelovanje drugih rastlin za dobavo vlakna, bi prišle v poštev hemelj koprive (Urtica dioica in urens in Parietaria) in svilena rastlina (Asclepias).

Met tem, ko bi poraba hemelja pomenila vporadosedaj še neizrabljenega postranskega pridelka, bi pri koprivi poleg nabiranja divje rastline nasad te rastline na mestu tam, kjer se mogoče zemlja drugače ne moizrabiti, in bi bil tudi majhen pridelek tem bolj zadovolj